

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică
 Apare în fiecare Duminică.

 Telefon Nr. 146.
 Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

 INSERATE:
 să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 (Strada Măcelarilor Nr. 12).
 Un șir petit prima-dată 14 bani, a două-oară
 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Prin noi însine.

La luarea Belgradului regimenele românești din Ardeal și-au fălfait din nou steagurile, biruitor, pe vârful întăriturilor dușmane. Cu laudă a fost pomenită această faptă a lor de către conducătorii armatei și în chipul acesta, soldații noștri, au înscris din nou vitejia strămoșească între popoarele monarhiei austro-ungare.

Și cu prilejul acesta socotim de bine să spulberăm părerea greșită a multora, cari sunt de credință, că noi luptăm de aceea, ca să primim, apoi, drept răsplătă o îmbunătățire oare-care a stării noastre politice și culturale. De ar sta lucrul așa, jertfa noastră ar fi de bună-seamă prea mare. Trebuie să ai o credință în suflet, ca să poți muri, căci răsplata numai, nu e în stare să te împingă în gura tunurilor. Noi nu luptăm nici ca să ne fălim în fața altora, deoarece aceasta ar fi o fală goală, când ne aducem amintă, că nemurărați orfani și văduve, rămân pe urma ei. Ceea ce ne mână înainte, este credința în puterea de viață și în dreptul de-a fi al poporului românesc. În întrecerea către propășire a neamurilor, cu cari trăim împreună și cari ne sunt mai puțin prietene, suntem siliți a ne răzima pe puterile proprii. Luptăm ca să trăim și să câștigăm prin botezul nostru de sânge, drept de viață liberă culturii românești. În cazanul acesta de flăcări se plămădește viitorul nostru.

Prin noi însine trebuie să punem temelie, ca să clădim apoi edificiul culturii naționale a poporului românesc. Este cunoscut, că numai acel popor are dreptul de-a trăi, care își țese vestmântul culturii sale din firele pline de vlagă ale însușirilor născute în sufletul său. Intr'adevăr oamenii noștri de seamă au dat lucrări de valoare numai atunci, când s'au putut ri-

dica peste orice înrăurare străină tulburătoare.

De aceea privim cu totul ne-potrivită părerea d-lui Neugeboren dela gazeta săsească din Sibiu, când zice, că biruind Germanii, Sașii vor fi mijlocitorii pentru poporul nostru ai culturei germane. În felul acesta de gândire găsim o largă măsură de dispreț și îngămfare. E un lucru nou pentru noi, deoarece Sașii ardeleni, în cursul vremurilor, nu ne-au dat nimic de bunăvoie, ci totdeauna au știut să ridice un zid între noi și ei, ca nu cumva să se coboare și la noi o rază din lumina lor. La puțini cărturari de ai noștri le-a reușit să pătrundă în școlile lor, dar și aceștia și-au tulburat cumpăna suflentească, prin lucruri cu totul streine de gândirea și dorințele noastre. Acolo, unde înrăurirea săsească a găsit loc prielnic de desvoltare, a dat naștere la buruieni păgubi-toare holdei, unde avea să crească și să se coacă spicile noastre.

De poporul d-lui Neugeboren ne desparte o lume întreagă de simțeminte și de gândire. Alt sânge ne curge în vine și bătaia inimii noastre nu se poate asemăna cu alțiora. Însă limba noastră supoartă cu greu o înrăurare săsească și aceasta o dovedește felul greou de a se rosti, al celor ce-au trecut prin școlile săsești, spre deosebire de limba acelora, cari nu s'au depărtat de vatra noastră. Dacă avem astăzi oameni, cari vorbesc stâlcit românește și au o cugetare streină, o putem mulțumi ajutorului, ce ni-l făgăduiește pentru viitor d. Neugeboren.

De aceea mulțumim colegului dela Tageblatt pentru bunăvința sa, căci noi ne făurim viitorul și cultura noastră, din noi și prin noi însine.

Bulgaria în răsboiu.

Bulgaria a rupt legătura de tren Niș-Dunare.

Köln. — „Kölnische Zeitung“ afă din Sofia: Armata bulgară a trecut granița sărbă pe toată întinderea ei și s'a coborât în valea Timocului, unde a pus stăpânire peste linia ferată care pornește dela Niș spre Dunăre. Prin această ocupație, este întreruptă legătura între Rusia și celelalte puteri ale Ententei pe linia Niș Salonic.

Joi 14 Octombrie, — vre-o 50.000 soldați bulgari au atacat pe sărbi în regiunea Valandovo, în județul Doiran, lângă granița greacă. Luptele mai crâncene s'au dat la Etnos.

Anglia a declarat răsboiu Bulgariei.

Londra. — Oficial. — Bulgaria începând răsboiul contra Serbiei, care este aliata împătritei înțelegeri, Anglia declară că începând dela 15 Oct. se află în stare de răsboiu cu Bulgaria.

Franța și Rusia au declarat răsboiu Bulgariei.

Paris. — Agenția Havas publică următorul comunicat oficial: Bulgaria începând răsboiul contra Serbiei, care este aliata Franței, guvernul republicei franceze declară că începând dela 16 Octombrie, Franța se află în stare de răsboiu față Bulgaria.

Bucu esti. — „D mineață“ primește următoarea telegramă din Petrograd: Rusia a declarat răsboiu Bulgariei.

Ce face România?

România îngădăue treierea trupelor rusești.

Budapesta. — »Az Est« primește dela trimisul său special la Sofia: În curcurile de aici se crede, că România nu are cîtezanță să pășească pe față în contra puterilor centrate. Dar în taină se arată aplicată să sufere treierea trupelor rusești prin Dobrogea. În acest scop se urmează tratative între împătrita înțelegere și România.

Berlin. — Lui »Berliner Tageblatt« i se anunță din Berlin:

Rusia a făut demersuri la București ca să îngădăue de a trece trupe rusești. România judecă rece apucătura Rusiei. La București se știe, că acțiunea balcanică e mult mai înaintată, încât România să-zi poată aduce vre-o schimbare prin îngăduirea treierii trupelor rusești.

Pregătiri pentru mobilizarea generală română.

Milano. — »Secolo« astă dela corespondentul său din Londra, că în capitala Angliei cercurile diplomatice socotesc ca sigură ordonarea mobilizării generale în România.

Rușii vreau să arunce în foc și pe România.

Se anunță din Bucuresti: Ziarele de aici au informația, că d. Poklewski-Kozicil ministrul Rusiei, a trimis lui Ionel Brătianu nota guvernului rus. Despre cuprinsul acestei note se crede că e vorba de ajutorul din partea Rusiei, și poate al României ce ar fi să se dea Serbiei. Rusia ar vrea să-și treacă peste teritorul României mariile forțe adunate în Basarabia. În acest scop Rusia a început tratative cu România, punând astfel săgăduinți mart.

Ziarele bucureștene astă din izvor german că puterile Întegregerei au hotărât să procedeze în mod energetic față de România. Aceste puteri vreau, deci să forțeze guvernul român ca să nu se impotrivească trecerei unei mari armate rusești cu destinația pentru Serbia și să-și dea învoirea pentru a ataca Bulgaria prin Dobrogea. În caz dacă ar suferi așa ceva, România ar fi împinsă în răsboiu, ceea ce ar fi foarte binevenit Întegregerei. Acest plan a fost comunicat în mod oficial guvernului român, care nu și-a stabilit încă răspunsul.

D. I. Brătianu prim-ministra a avut confuzații și cu d-nii N. Filipescu și Take Ionescu.

„Ziua dela Argeș“ (29 Sept. V.)

D. profesor Nicolae Iorga, cu prilejul aniversării unui an dela moartea regelui Carol, scrie următoarele în „Universul“ sub titlul „Ziua dela Argeș“ (29 Septembrie st. v.):

„Un an după coborarea în pământ a rămășițelor aceluia care a fost regele Carol I al României, la mormântul său din Argeș au venit pentru îndeplinirea rugăciunilor cerute de datina fără urmașul său, familia regală, cel ce înfățișează astăzi ori au înfățișat în trecut statul român și călăra alții. Pe piatra fără inscripție, care așteaptă parecă însemnările unui vizitor apropiat, flori multe se revârsaseră și dădeau în mijlocul aurului greu, trivial, din biserică refăcută, împreșta unut colț de seninătate pașnică, de adevărată natură, așa cum a dorit acest rege, care numai la coborârea în mormânt a voit să se stă că era un om și căt era de om.“

Dar trebuie să se aducă altceva decât doliul protocolar al celor dințăt oameni în viața României. Morțintele au și ele așteptări durerioase, nerăbdări complete, sete de fapta pe care cel înmormântat nu mai poate îndeplini. Și la Argeș se cuvenea să aducem roadele vieții unui an într-un timp când din 12 luni se poate face un secol.

Și ce am adus?! Discordă interne, neîncrederea unuia în altul, cele mai complete învinuiri reciproce, amenințări de revolte și soapte de conspirații. Așa de mult ne vedeam unii pe altul, și ne vedeam astfel, încât ultam de Dânsul de regele nostru de ieri...

Și orice soluție s-ar duce unui mormânt răspunsuri vin din adâncurile lut.

Răspunsuri au venit și de sub peatra de marmoră din Argeș, goală de totă golciunea unui an pierdut, în toate, de toții.

Răsboiul împotriva Serbiei.

Căderea Belgradului. — Lupte crâncene.

Atacul contra Serbiei este azi faptul înălțat. Trupele austro-ungare și germane care luptă pe acest loc, au trecut prin mai multe puncte râurile Drina, Sava și Dunărea pătrunzând pe pământ sărbesc și luând Belgradul, capitala Serbiei.

Luptele de artillerie ce s-au dat înainte de această incercare au fost foarte crâncene.

Statul major al austro ungariei anunță trecerea trupelor peste Drina, Sava și peste Dunăre prin următorul comunicat oficial:

Pe câmpul de sud-est, trupele austro-ungare și germane au forțat în mai multe puncte trecerea liniei Savei și a Dunărei între îmbucătura Drinei și porțile de fer; trupele înaintate sărbești au fost respinse.

Comunicatul oficial al statului major sărbesc dela 8 Octombrie st. n. anunță, că: „În ziua de 5 oct. n. pe frontul Dunării, la Gradiște, artleria dușmană a aruncat 467 bombe de calibră mare. De pe același front, dela Ovce și Panciova, artleria dușmană a bombardat cetatea din Belgrad și pozițiunile din Samar. Bateriile dușmane au aruncat de pe înălțimile pe Bejania 200 de obuze.

Pe frontul Dunărei, precum și pe cel al Savei, ca și pe întregul nostru front artleria dușmană nu a putut dobândi nici un rezultat.“

Din Vărciorova (România) se anunță cu datul de 6 Aprilie nou: »Dela oarele 9 seara până la 5 dimineață a început o luptă puternică între Sârbi și Austro-Ungari și Germani spre Ogradena și Milanovatz, cu scopul unui atac general între Tekia, Orșova și Ieșenița, cu tunuri, puști și mitraliere, prelungindu-se până lângă hotarul nostru. Se crede că Autro-Germanii au încercat trecerea în Serbia, profitând de ceața deasă lăsată în urma plorii de aseară. Puterea focului a durat două ore. Valea Dunării văjăia de sgomotul produs de queratul gloanțelor și de explozarea ghiulelor. Luptele de artillerie susținute ușor de Sârbi în apropiere continuă la oarele două după ameazi, devenind din ce în ce mai tare în susul Dunării. (S.)

Iar dela Turnu-Severin (România) se anunță cu datul de 7 Octombrie st. n.: »De două zile are loc o groaznică luptă întreprinsă de artleria austro-ungară și germană de pe înălțimile Orșovei și muntelui Alionului, contra pozițiunilor sărbești dela Tekia și Sib. Sârbi se mărginesc să răspundă slab. În aceste două zile artleria austro-ungară și germană a tras peste 1000 de salve de tunuri. Scutiți de focul artleriei trupele austro-germane au reușit să debace pe insula Ada-Kaleh 10 mii soldați din toate armele

Sunt informat, că pe întregul front între Orșova și Panciova, Austro-Ungaria și Germania au început atacuri mari contra pozițiunilor sărbești. Locuitori din Orșova au golit acest oraș, refugindu-se în Iauntru Ungariei. De câteva zile sosesc necontenti trupe austro-germane în câmpul militar Orșova—Toplet, precum și un bogat material pentru pioneri. — (Z.)

Comunicat oficial sărb dela 9 Octombrie (Sâmbătă), oarele 9 seara, anunță: La 6 și 7 Octombrie st. n., dușmanul a trecut Sava la Jarka, Progorska Ada și la Zabregie și în același timp Dunărea în fața fortăreței de jos a Belgradului. După lupte crâncene dușmanul a fost respins de pe toate aceste puncte, afară de fortăreața joasă a Belgradului; o parte din atacatorii au fost făcuți prizonieri, restul a fost nimicit. Am prințis doi ofițeri și o sută de soldați, printre cari se găseau și Germani. — (Z.)

Comunicat austro-german care anunță ocuparea Belgradului sună astfel:

Orașul Belgrad, precum și înălțimile așezate la sud-vest și la sud-est, după lupte

crâncene de stradă au ajuns în stăpânirea noastră. Mai departe la mișcări dușmanul oriunde ni s'a opus, a fost respins. Trupele noastre înaintează mai departe.

Iată cum anunță statul major sărb ocuparea Belgradului de către trupele austro-germane:

Nis, Octombrie st. n. ora 7 și 45 seara.

— În ziua de 7 Octombrie și în noaptea de 7 Octombrie n. pe frontul Dunărei între Gradiște și Semendria, dușmanul a trecut Dunărea între satele Zatona-Gorița și mica cetate Kostolat unde s'a putut tine. Atacul dușmanului în contra insulei Kisillevo a fost respins. Lupta mai continuă spre Belgrad. Dușmanul a deschis un foc aspru pe întregul front și sub scutul acestui foc, a ajuns până la calea ferată la malul Dunării,

Trupele noastre de pe insula Zigania s-au reînăscut pe malul stâng al Savei. Lupta mai continuă pe Sava, între Obrenovăț și satul Krtinsca unde mersul dușmanului a fost oprit. Atacurile contra localității Zabregie și Obrenovăț au fost respinse. Pe Drina incercările din partea dușmanului a fost respins. Trupele noastre luptă în modul cel mai înverșunat pe întregul front.

Pe Dunăre la Gradiște și Smederevo, în noaptea de 8 spre 9 Octombrie n., dușmanul nu a putut înainta dincolo de Ram, cu tot focul foarte greu al artilleriei sale, mai ales al tunurilor de calibră mare. Luptele mai continuă între Košolovăț și Dubrovăț.

După o puternică pregătire de artillerie, dușmanul a îndreptat o puternică ofensivă în contra satului Petka, care a fost respins. Pozițiunile noastre din Semendria sunt lăsate la un foc prelungit al dușmanului, la care artleria noastră respunde cu succes.

Trupele au îmbunătățit la apărarea Belgradului și s-au retras pe pozițiunile vecine cu orașul, în scop de a înlatura o bombardare a orașului cu tunuri de calibră mare. Ocuparea orașului de către dușman nu a dat nici o îmbunătățire trupelor dușmane. Pe Sava, Obrenovăț, lângă satul Krtinska, dușmanul a dat trei asalturi în timpul nopții în contra pozițiunii noastre am respins cu vîțeje toate atacurile inamicului. De asemenea, un atac puternic în timpul nopții în contra satului Kartinska, a fost respins. Lângă insulele Bolievacea și Progorasca Ada, dușmanul așezase două poduri, dar focul precis al bateriilor noastre a zdrubit podul de lângă Bolievacka-Ada, nelăsând apoi inamicul să-l repare. Pe râul Drina, peste drum de Badovință, toate atacurile dușmane în contra pozițiunilor noastre au fost respinse. Pe restul frontului nimic de spus.

Acum să dăm cuvântul unui soldat german rănit în luptele din Belgrad, care povestește următoarele:

— Domnul meu, în Belgia am intrat prima oară în foc. Am trecut prin multe, dar își mărturisesc, că acum pentru întâia oară am văzut răsboiu. Răsboiul adevărat numat în Serbia se dă. Mai multe zile am bombardat pozițiunile sărbești de pe insula Zigania-Ada, pe care eu adevărat am măritat-o de pe fața pământului. Cel puțin o mie de Sârbi și-au lăsat acolo dinții. Dacă n'am avea mortierele de calibră 42, noi nici-odată n'am fi putut străbate pe pământul Serbiei. Francezii și Englezii au întărit Calimegdanul încât era de neînvins, l'am nimicit. Din aceste pustiri am putut să vedem ceea ce era aci pregătit, cele mai fine fabricate franceze și engleze.

— Dar adevăratele greutăți ni le-au făcut însuși poporul sărb. Este aproape de nedescris lupta înverșunată, care s'a dat în Belgrad timp de 48 de ore. Cu armata sărbă îsprăveam noi mai ușor, dar locuitorii orașului ne-au pus pie-deci de neînchipuit.

Copii în vîrstă de șapte ani aveau revolvere în mâni, moșnegi în vîrstă de 70 ani împușcau asupra noastră. Istoria lumii n'a mai pomenit aşa ceva.

— Domnul meu trebuia să ne închinăm înaintea infanteriei sărbe. Soldații sărbi împușcau excelent. Cercetați spitalul noastră și veți vedea cum toți soldații au răni la cap.

Îți mai pot spune, că nu vei găsi nici un singur coif german teafăr. Lupta de stradă a fost atât de înverșunată, încât sfârșind lupta toți soldații germani aveam vîrful coifului încovoiat;

într'adevăr să dat luptă cu pumnii și piept la piept.

— Am trecut peste greutățile cele mai mari, dar cu toate acestea ne găsim încă în fața unei datorii ingrozitoare. Însă natura a întărit Serbia. Fie care colină e o cetate care trebuie cucerită, fiecare pădure, un loc umbrös e un scut puternic, de unde unul căte unul trebuie să scoți pe soldați sărbii. Dar părerea comună e că în decurs de două luni de zile vom măsură Serbia, iar dacă am trecut peste această întrebare grea, atunci vom putea ușor respira, fiindcă s'a isprăvit și chestia Balcanului. Iar dacă acest fapt nu va însemna sfârșitul răsboiului, totuși va grăbi sfârșirea lui.

— Credeți-mi, domnul meu, că numai acum am ajuns să știm prețui marea vitejie a trupelor austro-ungare. Ceea-ce zu săvârșit aceste trupe aici, afară de sfârșitul trist e o adevarată minune.

Pressa turcească și ținuta României.

România va trebui să intre în răsboiu.

Oficioul otoman »Hilal« ocupându-se într'un articol de fond de ținută României, spune că declarațiile lui Bratianu — privitoare la noua situație creștată în Balcani, în urma mobilizării Bulgariei și Greciei și la atitudinea României de a persista în neutralitatea nearmată — nu luminează în destul ținuta luată de România încă dela începutul răsboiului.

Zisul ziar spune:

Cari sunt adevăratale ei gânduri? Nu cumva se speră la București că se va dobândi Transilvania sau Basarabia fără nici un foc de pușcă, cum a fost cazul cu Dobrogea? Sau oamenii de stat români au găsit că e mai cu minte să păstreze neutralitatea până la sfârșitul răsboiului, mutându-se de ori-ce căstig nou?

Aceasta a doua, care n'ar displace desigur unui mare număr de politicieni din București, ne pare exclusă.

România cu pozițunea ei geografică, n'ar putea să se slăvească cu o „splendidă izolare“ asemenea aceleia a Marii Britanii, pentru a putea determina linia ei de conduită după dorințele și sentimentele sale. Dânsa este încunjurată de puteri cari n'au nici un motiv pentru neutralitatea ei, și cari din contră, nu pot să aibă față de dânsa decât sentimente de neîncredere.

In primul rând vine Bulgaria, România nu poate speră niciodată că Bulgaria îl vor lăsa întrarea în Dobrogea.

Bulgaria a anunțat deja hotărârea ei de a realiza odată pentru totdeauna idealul Bulgariei mari.

Ce vor face Români cu Dobrogea bulgărească luată acum doi ani?

Se vor mulțumi oare ei să văză pe vecinii lor deveniți mai tari și îndință pentru ei o amenințare, în cazul când România, din partea ei, n'ar primi nimic pentru a stabili o cumpănă dreaptă.

România are un al doilea vecin care și el n'are nici un motiv să manifesteze multe semne de simpatie și bunăvoieță acestei țări. Sub pretext de neutralitate, România a stânjenit comunicatiunile între puterile centrale și aliatele Turciei, și pe de alta parte, a permis transportul munițiunilor din Rusia în Serbia, pe Dunăre. A opriit fără nici un motiv exportul cerealelor pentru puterile centrale, după ce contra-valoarea

care se ridică la mai multe milioane fusese vărsată de către cumpărătorii austro-germani; dânsa a recurs la aceste măsuri într'un moment când Întellegerea avea încă speranță de a informa Germania și Austro-Ungaria. Puterile centrale ieșind biruitoare în răsboiul general nu vor avea nici un motiv pentru a favoriza interesele și viitorul acestei țări.

In această ordine de idei, credem că-i va fi cu neputință României să rămână neutră până la sfârșitul răsboiului.

Mai curând sau mai târziu — dacă evenimentele continuă desfășurarea actuală — dânsa va fi silită să-și recunoască greșeala și să se grăbească să pună greutatea spadei săle în cumpănă.

Trebue să se aibă însă în vedere că întârzierea României de a face mai curând ceeace va fi nevoie să facă mai târziu, micsorează sortile ei de îzbândă.

Fiecare zi care trece micsorează însemnatatea ei.

Acum după zădănicirea ofensivei anglo-franceze, care era, se pare ultima carte a Întellegerei, Români vor fi lămuriti și vor putea determina mai bine și mai lesne ținuta pe care trebuie să o ia în sfârșit.

Ce a spus ministrul președintă al Franței despre politica Balcanilor.

Antanta trimite ajutoare Serbiei. Nădăduiesc la sprijinul României și Greciei.

— După Agenția tel. ungard. —

In 13 Octombrie n., d. Viviani, șeful guvernului francez, a făcut în camera franceză declarații în legătură cu situația diplomatică.

Inainte de toate d. Viviani a spus că dela îsbucnirea răsboiului totdeauna chestia balcanică a stat pe primul plan al interesului lumii. Tratatul din București a lăsat o mare mânie în inima statului bulgar și la poporul bulgar. Guvernele aliaților au încercat să repareze această chestie, așa, că în urma năzuințelor lor să se restabilească armonia în Balcani. Cu toate străduințele aliaților, sprijinite și de către România, Grecia și Serbia, nu a fost cu puțință să se câștige conlucrarea sinceră a Bulgariei, care și-a formulat pretenții, în paguba celor patru state vecine. Noi aveam însă speranță, că România, Grecia și Serbia vor vrea să facă jertfa de-a da Bulgariei anumite ținuturi. Turciei, care s'a alăturat Germaniei, nu-i mai dădurăm nici o atenție.

Ce privește România, străduințele noastre n'au rămas fără rezultat, întrucât România a primit favorabil proiectul unei întellegeri balcanice. Mobilizând jumătate din armată, faptul acesta i-a dat putința să respingă eventuale atacuri, să se apere împotriva apăsării germane și să controleze cele ce se petrec la frontieră austro-ungară și la frontieră bulgară. In România se știe, că numai învingerea împăratului întellegeri poate mulțumi realizarea aspirațiilor românești.

Bulgaria a semnat o întellegere cu Turcia și a luat angajamente față de Germania. Guvernul bulgar a răspuns

cu mobilizare la întrebarea noastră prietenoasă cu privire la gândurile sale. In răstimpul acesta Germania și Austro-Ungaria au concentrat trupe la frontieră Serbiei. In urma acestei ținute a guvernului bulgar, am revocat propunerile ce am făcut și împreună cu celelalte state din Balcani ne-am recăsătigat libertatea de acțiune. Ce privește Serbia, această țară al cărei eroism trei răsboiuri nu i-l-au putut slăbi, face pregătiri eroice, pentru a face față pe două fronturi atacurilor proiectate la Berlin, Viena și la Sofia.

Luând în considerare urmările morale că și cele militare nu putem permite nici izolarea Serbiei, dar nici ruptarea legăturei noastre cu aliații nostri. Calea noastră pentru ca să putem sprijini Serbia, duce peste Salonic. Din momentul mobilizării bulgare am urmat tratative cu primul ministru grec. Astă era foarte firesc, deoarece contractul dintre Serbia și Grecia prevede obligația și în cazul unui atac din partea Bulgariei.

S'a îndrăsnit a asemăna pasul călcăt al nostru cu cel al Germaniei, când aceasta a călcăt neutralitatea Belgiei. Condițiunile cu cari noi am debarcat la Salonic, precum și primirea ce ni s'a făcut în Salonic dovedesc în destul neșocotință învinuirilor ce ni se fac. In întellegere cu aliații săi Franța a început o acțiune energetică. Gândul principal ce ne preocupa este apărarea portului nostru, precum și eliberarea prin străduințe viguroase a teritoriilor noastre ce ne sunt încă ocupate. Victoria ce o vom obține în această privință o vom putea mulțumi și valorosului sprijin al eroilor aliații. Nu există guvern, care să dea o altă interpretare tragică, dar simplei datorii ce i se impune. Dar fără a ne slăbi frontul, nu se împune datoria să răspundem chemăret ce avem, pe care ne o dictează interesele și cinstea noastră.

Intre noi, guvern, și comandantul șef al armatelor noastre franceze există întellegerea cea mai completă. Întellegerea e deplină între Anglia și Franța. Astă mai potrivit aș putea caracteriza în modul acesta: încă și în prezent Anglia și Franța sunt una cu aliații lor să dăm Serbiei, care a cerut sprijinul nostru, ajutor și să astgurăm pe seama Serbiei, Greciei și României dăinuirea tratatului de București, al cărui garanții suntem. Guvernele englez și francez sună de acord, ce privește numărul trupelor și corespunzător păreret autorităților lor militare. Rusia se alătură și ea aliaților săi în scopul sprijinului ce este a se da Serbiei. Noi am respuns datoriei noastre de aliat. Armonia între aliații niciodată n'a fost mai mare și mai strânsă, ca acum, nicicând speranța noastră în învingerea comună n'a fost mai mare ca acum.

Discursul lui Viviani a fost întrerupt de dese manifestări de plăcere a membrilor camerei. La propunerea deputatului Klotz, din partidul d-lui Viviani, camera s'a amânat până Miercuri.

Răsboiul Sârbilor cu Bulgariei.

O telegramă a biroului parisian Havas ne-a adus deodată știrea că Bulgarii au atacat fron-

tul sărbesc dela Knjazevac, la granița Serbiei spre nord-est dela Niș.

Telegramele ce ne au sosit mai târziu vesc în mod oficial isbuonirea răsboiului intre Bulgaria și Serbia, dar prezintă pe Sârbi ca provocatori, cari au trecut granița atacând trupele bulgare pe teritorul bulgar.

Oricare ar fi adevărul, fapt sigur și întărit oficial este, că răsboiul sărbo-bulgar a isbuonit, ceeace a avut de urmare declararea răsboiului Sârbiei de către Bulgaria începând de Joi dimineața la orele 8.

Iată telegramele mai noi:

Viena, 14 Octombrie. — Corespondența politică aflată dela ambasada bulgară:

Trupele sărbești au trecut în 12 și 13 Octombrie la Kustendil și la Belogradcik granița bulgară atacând trupele bulgare. S'a desfășurat lupte îndărjite, cari continuă. În urma acestui atac guvernul bulgar declară, că Bulgaria se află în stare de răsboiu cu Serbia începând de Joi - 14 Octombrie, orele 8 dimineață.

București, 14 Octombrie. — (Comunicat oficial).

D. Radeff, ministrul Bulgariei, a făcut cunoscut oficial eri la orele 11 dimineață atât lui Ion I. C. Brătianu, președintelui consiliului de miniștri și ministru de răsboiu, cât și lui Em. Porumbaru, ministru de externe, că Bulgaria a declarat răsboiu Serbiei.

D. Radeff a fost insărcinat în același timp de guvernul său să declare, că Bulgaria va continua să observe ținuta cea mai amicală față de România.

Sofia, 14 Octombrie. — Regele Bulgariei a publicat un manifest, în care invita poporul și armata să apere pământul patriei până în deșmanul înșelător și să elibereze pe frații cari gem sub jugul sărbesc. Manifestul încheie cu următoarele cuvinte: *Vom ataca pe Sârbi deodată cu armatele viteze ale Puterilor centrale.*

Luptele bulgaro-sârbe.

Sofia, 13 Octombrie. — Se comunică în mod oficial:

Trupele sărbești trecând granița au încercat eri să ocupe înălțimile din Koritka, Clava și Rosviti-Ksme, situate pe teritorul bulgar, la vest de Belogradcik, Lupta, care s'a încins a ținut toată ziua. Trupele bulgare au respins pe sărbi și au reocupat aceste poziții.

Sofia, 13 Octombrie. — In mod oficial în legătură cu atacul anunțat al ținutului bulgar la Belogradcik Sârbii au încercat azi dimineață o năvălire în mai multe comune din teritorul Tîrn Bosilegrad și Kjustendil cu scopul să ocupe punctele strategice bulgare și să apere drumul spre Salonic. Încercarea Sârbilor a fost zădărnicită de trupele bulgare așezate în apropierea punctelor amenințate. Azi noapte le-a reușit trupelor noastre să ajungă pe Sârbi, dar luptă continuă încă în unele puncte. Perderile Bulgarilor, cari se cunosc până acum, sunt de 18 morți, cam 30 greu răniți și 160 ușor răniți.

Sofia, 14 Octombrie. — Oficiul „Narodoprava“ comunică următoarele:

Trupele sărbești au întreprins la Belogradcik un atac asupra teritorului bulgar. Ca răspuns la această provocare nebună trupele bulgare au ocupat după o luptă grea o înălțime și alte două puncte pe ținutul sărbesc, pentru a se apăra mai cu succes.

Ținuta României.

București, 14 Octombrie. — Corespondentul lui „Pester Lloyd“ comunică:

Eri a avut loc sub presidiul lui I. C. Brătianu un consiliu de miniștri, care s'a ocupat cu starea politică. S'a vizut, că deocamdată nu sunt motive, cari să schimbe ținuta neutrală a României.

București, 14 Octombrie. — D-nii Take Ionescu și N. Filipescu, au fost primiți aseară la orele 7, într-o vizită de către dl I. C. Brătianu. Această vizită s'a produs în urma cererii celor doi șefi ai Federației, după căte s'auzit până în prezent, de a sili pe primul ministru să declare dacă are vreo legătură cu Quadrupla Întălegere și în cazul când așa este, de ce natură este aceea legătură.

Dl. P. P. Carp, fost președinte de consiliu a sosit eri în Capitală venind dela Tibănești. Dl Carp va rămâne mai multe zile la București.

Bulgarii au început luptele contra Serbiei.

Paris. — Agenția Havas anunță contrar eelor ce le spun Bulgarii: Biroul de presă din Niș publică următorul comunicat oficial cu datul de 12 Octombrie n.:

Bulgarii ne-au atacat pe frontul dela Knyazevatz.

(Knyazevatz, oraș spre răsărit-miazăzi dela Niș și la vre-o 30 klm, spre apus dela granița bulgară, lângă râul Tîmcoc).

Rotterdam. — Lui „Le Temps“ i-se anunță din Atena:

Două divizii bulgare au atacat trupele sărbe concentrate spre Knyazevatz, situat spre apus-miazăzi dela Vidin, la 20 klm, depărtare dela granița bulgară și la 40 klm, dela Niș.

O nouă propunere făcută României.

Lausanne. — „Gazette de Lausanne“ aflată din Paris: Impătrita întălegere a început o nouă tactică, pentru ca să atragă România de partea ei. Dupăce prin convenție stăpânirea Constantinopolului este asigurată Rusiei, ceeace ar însemna o stârjenire a comerțului român, în schimb, deci ofer României o față strâmtă din teritorul bulgar locuit de Cujo-Vlahi (Macedoneni), ce se întinde dela Dunăre până la Marea Egee, în cazul când România ar ataca Bulgaria de spate. (!!?)

La Londra se crede, că această propunere va fi primită, dar din considerații față de Bulgaria, care a declarat răsboiu Serbiei, ea n'a putut fi infăptuită.

D. Venizelos agită împotriva Bulgariei.

Atena. — În cameră d. Venizelos a ținut un discurs, în care între altele a spus:

„Nu e vorba acum să ducem sau nu răsboiu, ci se pune întrebarea când va trebui să înceapă Grecia răsboiu. În nici un caz nu este permis să lăsăm înfrângerea Sârbiei de către Bulgaria. Din punct de vedere Greciei este ca Bulgaria să fie invinsă.

Noul plan balcanic al Angliei.

Lugano. — „Idea Nazionale“, aflată din Geneva:

Oficiul de externe al Angliei a făcut un nou plan de operațuni, care are de scop străformarea întregiei situații din Balcani, și-ar nimici planul năvălirii Austriei și Ungariei, și ar îndemna România și Grecia să se alăture către împătrita întălegere. În această privință flota engleză va avea rolul de frunte.

Lucrarea Ententei.

Salonic, 14 Octombrie. — Alătării au sosit aici noi trupe engleze. Ofițerii superiori englezi au închiriat vile și hoteluri pentru statele majore plătind chiria înainte pe timp de 6 luni.

Paris, 14 Octombrie. — „Petit Parisien“ anunță din Roma:

Din izvor bine informat se află, că Italia ia parte la operațiunile aliaților în Balcani.

Consulul român din Rusciuk a luat sub scutul său pe supușii ruși și italieni de aci.

București. — În urma plecării reprezentanților diplomatici ai Rusiei și Italiei, din Bulgaria, ministerul de afaceri străine al României a însărcinat pe consulul român din Rusciuk de a lăsa sub scutul său pe supușii ruși și italieni, din ținutul aceluia consulat.

Circulația pe linia Prahova-Niș-Salonic este cu desăvârșire intreruptă.

București. — În urma mișcărilor de trupe cari au loc în Serbia, circulația este cu desăvârșire intreruptă pe linia Prahova-Niș-Salonic. Din această cauză supușii francezi, englezi, belgieni și italieni, cari ar voi să se întoarcă în patria lor, n'au alt drum posibil decât prin Petrograd-Suedia-Anglia-Franță.

Trupe franceze și engleze în Niș.

București. — Biroul de presă sărbesc anunță cu datul de 12 Octombrie că în Niș au

sosit trupe engleze și franceze și pentru transportarea acestor trupe s'au luat toate măsurile. Căile ferate sărbești stau liber la dispoziția acestor trupe. Biroul de presă sărbesc vede în comunicatul său că populația a întâmpinat cu insuflețire pe soldații străini soști pe teritorul sărbesc și uralele ce li s'a făcut au fost mai cu seamă în capitala Serbiei călduroase și impozante.

Evacuarea Nișului.

Genf. — Ziarele din Turin anunță: Autoritățile civile au început încă Vineri să golească Nișul.

Italia va trimite ajutor Muntenegrului.

Sofia. — După stările sosite din Cetinje Muntenegru va primi ajutor dela Italia, care îi va trimite trupe de bersagli și artillerie de munte.

București. — Se vestește că în Cetinje petrec mai mulți ofițeri din statul major italian, cari au luat parte la consiliul preziat de regale Nichita. După cum se spune s'ar fi luat măsuri, ca trupe italiene să treacă preste teritorul Muntenegru.

Ofensivă împotriva Muntenegrului.

Genf. — „Journal de Genève“ anunță că deodată cu începerea luptelor împotriva Serbiei, trupele austriace și ungare au atacat trupele muntenegrene. Apărarea muntenegrină e condusă de însuș regale Nichita, ca comandant suprem al armatei muntenegrene.

Declaratiile ministrului Orlando.

Zürich. — „Stampa“ din Turin îi atribue consiliului de miniștri italiano, ce a avut loc în zilele din urmă, o foarte mare însemnatate. Consiliul a discutat adecață ținuta, care are să o ia Italia față cu nouile întâmplări din Balcani.

Contraamiralul Corsi, noul ministru de marine a făcut cunoscut consiliului de miniștri programul Italiei din punct de vedere al marinelor de răsboiu a Italiei. Datoria nouui ministru va fi să șureze aliaților noua întreprindere în Orient.

Ministrul de externe Sonnino a raportat derpre noua situație și a făcut cunoscut ținuta care a crezut că e mai bine că o la față cu noi întâmplări și față cu celele state ale împătrirei întăgerii.

Primul ministru, Salandra a declarat, că ținuta diplomației italiene e în legătură cu ținuta diplomației aliaților și ținuta luată față cu Bulgaria și ultimatumul trimis de către Rusia Bulgariei acoperă deplin politica Italiei. Italia așteaptă desfășurarea întâmplărilor cu incredere deplină în aliații săi și e convinsă că împătrita întăgerie va ieși într-oare din acest răsboiu.

Consiliul de miniștri a dat atențunea tuturor imprejurărilor, atât celor cari privesc răsboiu italiano, cât și celor cari privesc răsboiu în Balcani. Se crede că din partea guvernului se vor face însemnate declarații privitor la toate chestiile, în 20 Octombrie, când ministru Orlando va rosi un discurs mai mare la Palermo.

La Constantinopol nu se dă crezământ știrei despre încetarea acțiunii împotriva Dardanelelor.

Constantinopol. — Ștările aruncate de antantă, despre încetarea luptei împotriva Dardanelelor sunt primite aici cu cea mai mare rezervă și îndoială.

Cum va ataca Rusia pe Bulgaria?

Lugano. — „Tribuna“ anunță că flota rusească plecând din Sebastopol, va întreprinde cu 80 vapoare un atac împotriva țărmului bulgar al Mării Negre. Cele două noui dreadnoughturi rusești sunt provăzute cu tunuri, cari pușcă la foarte mari distanțe, aşa că Bulgaria multă vreme nici gândi nu se pot la apărarea Varnei și a Burgasului. Acoperiți de flotă, vor debața pe țărmul bulgar mai întâi 80 mil soldați ruși, a căror număr va fi sporit după nevoie, până la 200 mii.

Sase mii de „Bulgari“ se întorc în țară peste România.

București. — »Journal de Balkans« scrie: Legația Bulgariei la București desminte

vestea că șase mii de Bulgari mobilizați, venind din Germania ar fi cerut voie să treacă peste România. Este stabilit că în toată ziua numărăși mobilizați, cari își zic »Bulgari« vor să treacă peste România. Se poate stabili că aceștia nu sunt toți Bulgari din Germania și că nu sunt toți Bulgari.

Ofensiva contra Serbiei și situația generală.

Paris. — »Le Temps« scrie: Se poate prevedea că întâjilele bubuituri de tunuri trase la Dunăre vor fi semnul unei reînceperi generale de acțiuni mari împotriva armatelor germane pe toate fronturile.

„Bulgarii“ cari trec peste România,

București. — „Journal de Balkans“ scrie: Legația Bulgariei la București a cerut guvernului să permită trecerea celor șase mii de mobilizați, bulgari cari vin din Germania, și în același timp vagoanele cu transportul lor.

In fața acestui număr mare de mobilizați,

administrația românească s'a întrebăt cu dreptate dacă nu i vorba în adevăr de ofițeri și ingineri germani, cari vreau să plece la Sofia și Constantinopol. În acest caz, autorizarea trecerii lor pe teritorul românesc va fi contrar hotărârile convenției de la Hage, cari privesc ţările neutre.

Guvernul român va fi dispus să lase trecerea numai acelora cari au motivat în chip definitiv naționalitatea lor bulgară. Cu toate acestea dată fiind violența unora, buna credință a autorităților poate să se lase surprinsă.

Ministrul plenipotențiar ai Quadrupliciei au făcut cereri pe lângă d. Brătianu, președintele consiliului, pentru ca dorința cerută să fie respinsă.

Guvernul german a protestat la Atena împotriva debarcării de trupe la Salonic.

București. — Se telegrafiază din Atena că ministrul Germaniei la Atena a trimis guvernului grecesc o notă diplomatică, în care protejează împotriva debarcărilor de trupe la Salonic și arată că prin fapta acasta a împărtitei întregi se va tamă neutralitatea teritorului grecesc.

In sfârșit se spune în nota germană, că Germania va aștepta să vadă ce face guvernul grecesc față cu antanta.

Ministrul Bulgariei a părăsit Rusia.

Stockholm. — Ministrul Bulgariei la Petergrad și-a cerut actele și a părăsit Rusia. Apărarea supușilor bulgari aflători în Rusia a fost încredințată ministrului Svediei.

Sfat de răsboiu englez.

Rotterdam. — „Daily Express“ anunță: Ieri după ameazi a avut loc în ministerul de răsboiu de pe Downing Street un consiliu de răsboiu, ceea ce s'a ocupat cu chestia Dardanelelor și situația Serbiei.

Demisia ministrului de externe francez.

Paris. — Agenția Havas anunță că primul ministru Viviani a adus azi la cunoștință consiliul de miniștri demisia ministrului Delcassé. Consiliul a primit demisia și l-a însărcinat provizoriu cu conducerea afacerilor externe pe primul ministru Viviani.

Judecată grabnică în Rusia.

Multele retrageri și înfrângeri, pe cari le-a suferit armata rusească, a produs mare demoralizare (nerinduială) în sănul armatei. Nu se mai respectează cum se cade poruncile, ce se dau, și nu mai domnește adevarata subordinație (supunere) militară. Urmarea acestor stări este, că soldații ruși folosesc bucurios orice prilej numai se poate dezerta din armată. Pentru a se incunjura și împedeca aceasta, ofițerii ruși au primit

dreptul să fie căt se poate de aspri în astfel de cazuri. De acest drept ofițerii se folosesc în multe rânduri astfel, că la cea mai mică nesupunere soldatul e răsturnat la pământ de glonțul ofițerului său. Chipul nostru ne arată momentul când un soldat rus e împușcat, pentru dezertare, în fața camerazilor dela trupa lui.

Scrisoarea regelui bulgar către regele României.

Sofia. — Regele Ferdinand al Bulgariei a adresat regelui României o telegramă foarte călduroasă din prilejul aniversării de un an dela moartea regelui Carol. Regele României a răspuns regelui bulgar indată după primirea telegramei.

Câmpul de operații din Balcani.

Atacurile noastre în sud-est progresază în tot locul, cu toată rezistența grozav de îndărjită a dușmanului. La cursul inferior al Drinii trupele noastre au alungat pe Sârbi din mai multe tranșee.

La sud dela Belgrad am luat dela dușman mai multe puncte de sprijin apărate cu îndărjire. Contra atacurile Sârbilor au dat greș în tot locul cu grele pierderi pentru ei. *Höfer.*

Generalissimul bulgar despre mobilizarea Bulgariei.

Din Sofia se anunță: Noul generalissim al armatei bulgare, generalul Iekow primind zilele trecute pe ziariștii austriaci, ungari, germani și americanii, le-a spus între altele următoarele:

Bulgaria nu dorește răsboiul. Noi am mobilizat deabia după Sârbi, în loc să ne predea Macedonia, au adunat la granița bulgară trupe. În loc de a constrângi pe Sârbi ca să lese, antanta a adresat Bulgariei un ultimatum cerându-ne să rupem indată legăturile cu puterile centrale, ceea-ce ar însemna pentru noi o omorâre. Cerându-ne aceasta, împărtita înțeleger credea, că va provoca în Bulgaria turburări în lăuntru. Bulgaria s'a hotărât atunci să-și apere cu demnitate drepturile. Intregul popor bulgar s'a unit în jurul guvernului.

Ce spun Sârbii?

Ambasadorul bulgar Ciaprasikow reîntors acasă din Niș, spune că dispoziția în Serbia e foarte tristă dar și foarte hotărâtă. Ciaprasikow crede că Sârbii se vor apăra până la ultima picătură de sânge. Acesta va fi răsboiul desnădejdii, la sfârșitul căruia casa domnitorului sârbească se va refugia peste Albania în Italia. În imprejurările răsboinice de azi pentru Karagheorghevici, acesta este drumul cel mai scurt, pentru a ajunge iarăși în căminul părăsit la Genava.

Un milion Sârbi — sub arme.

Din Haga se anunță: »Daily Telegraph« scrie, că populația din Macedonia-Sârbească a început pregătirile pentru răsboiul de bande. Acum în întreagă Serbia femei și moșnegi sunt gata pentru apărarea patriei. Dacă la acestea adăugăm 300.000 soldați, în Serbia se află sub arme aproape un milion oameni de diferite vârste și sexe, și toți sunt hotărâți să-și jertfească viața pentru apărarea patriei.

DEPESI.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

În timp ce monitoarele dușmane bombardau fără succes țărmurile dela Westende, iar artleria dușmană pozițiile noastre la nord dela Jpern, Englezii au trecut la atac aproape pe întreg frontul dintre Jpern și Loos, la spatele unor nori de fum și de gazuri, dar atacul lor a dat greș total. În mai multe locuri norii de fum s-au lăsat însupra tranșelor dușmane. Numai la nord și la est dela Vermelles Englezii au putut prinde teren, în locuri mici, în tranșele noastre înaintate, de unde au fost însă din nou alungați în mare parte cu granate de mână.

Cinci atacuri, unde nu s-au folosit nori de fum, dar s-au folosit mari forțe, contra pozițiilor noastre la vest dela Houthen, au fost respinse cu mari pierderi pentru dușman. La sud dela Angres am luat dela dușman două mitraliere

Cu ocazia curățării de dușman a micilor cuiburi, pe cari Francezii le mai țineau încă ocupate pe înălțimea la est dela Souchez, au rămas în mâinile noastre 400 prizonieri.

La Châmpagne Francezii și-au continuat atacurile. La sud ca și la nord dela șoseaua Tahure-Souain atacurile acestea au fost respinse cu mari pierderi pentru cei care au atacat. Încercările violente de atac au fost înăbușite în germene de focul artilleriei noastre.

Pe înălțimea dela Combres a fost aruncat în aer un tranșeu dusman în lungime de 120 metri.

In Vosgi Francezii au încercat să reocupe poziția de pe Schratzmännle, luată dela ei în 12 Oct. dar atacul lor a eşuat la pedecile noastre.

Marele sfat de răsboiu dela Calais.

Din Haga se anunță:

Despre sfatul de răsboiu al antantei ținut săptămâna trecută se anunță din Calais următoarele:

Ministrul englez a fost în număr deplin de față la consiliul de rasboiu. De asemenea și Mareșalul French. Din partea Franței au luat parte Viviani, Agagneur, Millerand, Joffre și mai mulți membri ai marilor stat-major al armatei franceze. Sfatul s'a ocupat mai mult cu problema balcanică. Joffre și Millerand s'au opus cu toată hotărârea debarcării de trupe la Salonic, dar au rămas în minoritate.

250 mii ruși gata de a ataca Bulgaria.

Niș. — În regiunile Odesei s'au pregătit 250,000 de soldați să lupte contra Bulgariei în cazul când aceasta va ataca Serbia.

Trupele rusești vor fi aduse pe Dunăre și vor ataca mălu bulgar al răului.

Trupe italiene în Dardanele.

Atena. — »Le Messager d'Athènes« primește știrea că Italia a trimis trupe pentru a lua parte la luptele din Dardanele.

Alți 20 de mii de Englezi la Salonic.

Sofia. — Debarcările de trupe continuă la Salonic. Alți 20 mii Anglo-Francezi au debarcat ieri în portul grec. Până acum nici un soldat al aliaților n'a părăsit Salonicul.

Orașul Cernăuți n'a fost ocupat.

București — »Ziua« afilă din Burdujeni: Este neadărată știrea dată de unele ziare, că orașul Cernăuți ar fi ocupat. Orașul și întreaga Bucovina până după Boian, este în stăpânirea Austro-Ungarilor. Lupte crâncene sunt însă în curs.

Un regiment de infanterie africană în Serbia.

Londra. — După o știre primită din Salonic de »Daily Mail« primul regiment de infanterie africană care se ține de armata franceză va pleca cu trenul în 15 c. în Serbia.

Sârbii și atacul Bulgarilor.

București. — Știrea ziarelor »Kambana« din Sofia și »Politique« din Bu-

turești, că Sârbii se apără împotriva ofenșivei austro-ungare-germane cu toate forțele lor, iar față cu Bulgarii nu opun o împotrivă mai mare, se confirmă și din sursă sârbească. Se spune însă, că aceasta nu înseamnă că Sârbii ar fi renunțat la Macedonia și ar goli pozițiunile în fața armatelor bulgare fără ciocniri serioase. Față cu Bulgaria în cea mai mare parte a frontului, e vorba că Sârbii vor fi înlocuți cu trupele anglo-franceze. Sârbii își apără pozițiunile față de Bulgari numai până când armatele debarcate la Salonic vor începe să se desvoalte.

Sforțări pentru căstigarea României.

Rotterdam. — Corespondentul din București a lui »Times« anunță, că România, după atacul bulgarilor, nu-și va mai putea ține multă vreme neutralitatea. Împărtita înțelegere va face pasii să îndupleze guvernul român să ordone mobilizarea și să intervină alături de ea. Criza în România a atins culmea. Diplomația ambelor partide fac nemai pomenite sforțări, deoarece simt, că acum se va decide soarta Balcanului.

Speranțe sârbești.

Niș. — »Pravda« scrie: În curând Balcanul va fi iarăși în flacări, deoarece Serbia speră că răspunsul Bulgariei va fi mobilizarea României și acesteia îi va urma în curând intervenția armată a Greciei și României.

Ce așteaptă antanta dela Grecia.

Atena. — »Hestia« scrie, că guvernul grecesc a răspuns la nota guvernului împărtitei înțelegeri. După cum e informat numitul ziar grecesc împărtita înțelegere a cerut dela Grecia un răspuns hotărât privitor la ținuta care o va lăsa, în caz când Bulgaria ar ataca Serbia în cursul răsboiului austro-ungaro-german. Guvernul grecesc răspunzând a adresat celor 4 reprezentanți ai împărtitei înțelegeri întrebarea: Care ar fi ținuta înțelegeret față de Grecia, când aceasta ar fi aplicată să grăbească în ajutorul Serbiei. Cei patru ambasadori au răspuns la întrebarea aceasta primului ministru Zaimis, însărcinat din partea guvernului lor, că înțelegera e aplicată să trimită în Balcan nu numai mai multe sute de mii soldați, ci s-ar îngriji de muniții și afară de aceasta i-ar da Greciei un nemărginit sprijin în bani. Față de aceasta înțelegera așteaptă ca Grecia să-i trimită Serbiei în ajutor o armată de 150 de mii oameni. »Hestia« e informată că primul ministru Zaimis va da răspuns la sfârșitul acestei săptămâni, ca până la ședința camerei, ce va avea loc în săptămâna viitoare zarea politică să fie deplin deslușită.

Pontonul român dela Sistov rechisitionat de Bulgari.

Zimnicea. — La 26 c. vaporul »Radu Negru« a plecat la Sistov, spre a transporta la malul românesc pontonul român din acel port. Când vasul a ajuns la Sistov, autoritățile bulgare au comunicat comandanțului vasului că pontonul român a fost rechisitionat de autoritățile bulgare și nu poate fi liberat. In-

urma acestei declarații vaporul „Radu Negru” s'a înăpoiat la Zimnicea.

In urma unui nou ordin vaporul a plecat din nou la Șiștov ca să ridice pontonul, dar și de data aceasta pontonul nu a fost liberat de Bulgari.

Patrulele bulgare atâcând pescari români.

București. — Zarele din capitală au primit următoarea informație:

D. Dr. Anghelescu, ministrul lucrărilor publice a primit din partea „Navigației fluviale române“ următorul raport:

„Soldații dela pîchetul bulgăr »Baltog« împiedecă navigația bărcilor de pescari pe Dunăre, chiar în apele noastre. Astfel cazul dela 15 Septembrie v. cu pescarii Florea Ioniță, D. Radu și M. Tudor din Turtucaia cari voieau se treacă spre Bechet în barca Nr. 440, cu solul vizat în regulă, pe la ora 6 seara. Venind să pescuască pe malul românesc au tras cu barca la mal. In acest moment patrulele bulgare dela Baltog au tras ca la vre-o 20 de focuri de armă asupra pescarilor provocându-i să fie la malul românesc. Gloanțele n'au nimerit ținta, iar pescarii au stat toată noaptea într'un ostrov până a două zi când s'au întors la Turtucaia.

Aducând cazul la cunoaștința ministrului lucrărilor publice, „Navigația fluvială română“ cere ca faptul să fie comunicat ministerului de ecsterne ca se intervie pentru a opri pe viitor pe Bulgari să mai repete o asemenea provocare.

D. C. C. Arion despre politica externă a României.

București. — În discursul său ținut la clubul conservator. d. C. C. Arion a spus:

— Dacă în politica internă putem critica guvernul: în politica externă șeful nostru a spus-o și eu o repet: Nu sunt decât Români.

D. Brătianu are acum în mâini steagul României. În fața Străinilor toți trebuie să ne strângem în jurul steagului României. Aceasta este datoria supremă.

Va veni momentul cel mare și atunci, dlor, pe noi, pe cari ne-au dizvat atât de mult verbele, ne va uni acțiunea.

Pressa conservatoare română și actuala situație în Balcani.

București. — Situația devine foarte serioasă în Balcani și de sigur trebuie să urmărim cu atenție, pentru că să fim în măsură să ne apărăm, în tot momentul, cu succes interesele noastre. Noi trebuie să ținem seama atât de poziția noastră geografică, cât și de poziția armelor statelor cari ne înconjoară. O greșală în situația de azi

ar fi primejdioasă nu numai pentru realizare idealului nostru, dar pentru însăși existența regatului.

Răsboiul acesta ne dovedește, prin condițiile în care este purtat, că nici o considerație de dreptate, de legalitate, de echitate, nu este respectată când interesele beligeranților se isbesc de dânsa. („Inainte“)

Londra. — Ag. Reuter. — Împărtis înțelegere a convenit să pășească cu forțe mari și în mod energetic față de Bulgaria. La Salonic au fost debarcați până acum 100 mii oameni. „Daily Mail“ afișă din Salonic: Primul regiment francez african a plecat ieri cu trenul în interiorul Serbiei.

Stirile Săptămînii.

Sibiu, 14 Octombrie n.

D. Dr. Iuliu Maniu — a intrat la armată. Redactorul nostru a primit azi următoarea scrisoare din Blaj cu datul de 12 Oct. n. care ne anunță plecarea la armată a lui Dr. Iuliu Maniu:

»Pe când vei primi scrisoarea mea, bunul și entuziasmul nostru român d. Dr. Iuliu Maniu va fi îmbrăcat uniforma militară, fiind chemat să-și împlinească datoria către patrie, făcându-și serviciul ca voluntar în armată, la regimentul de artilerie din Sibiu. Până în momentul din urmă cu toții eram de credință că doară va fi scutit de serviciul militar, în urma multelor funcții ce ocupă, dar se vede că nimic n'a fost luat în considerare. Astfel dela 15 Oct. n. nu-l vom mai avea mai mult în mijlocul nostru pe Dr. Iuliu Maniu, până se va îndura buunul Dzeu să pună capăt crâncenului măcel ce bântue în lume.

Am ținut de o înaltă datorie a mea să-ți aduc le cunoștință această veste pentru a o comunica, în coloanele ziarului nostru, tuturor românilor.

(M).

† George Măsariu. Cu ochi plini de lacrimi aduc la cunoștință tuturor colegilor, prietenilor și cunoșuților, că iubitul nostru coleg George Măsariu, din comuna Herman, județul Brașov învățător diplomat și ofițer aspirant în regimentul ces. reg. Nr. 2. a murit moarte eroică în luptele din Carpați.

Suspine înădușite îsbuenesc din piepturile noastre, când ne gândim că nu numai părinți, frați, colegii și cunoșuții ci și școalele au perdit pe unul dintre cei mai muncitori factori. Iubitul nostru coleg a fost unul dintre cari muncea zi și noapte dela os, numai că să-și postă aduna sămânța învățăturii, care apoi, cu drag și cu iubire de neam să-o samene în ogorul înțelenit al școalei. Dorința lui era să ajungă căt mai curând în viață practică ca să fie folositor neamului său. Totmai de aceea și-a ales această carieră spinăoasă, ca prin muncă strădalcă să-și realizeze idealul său care era să-și depune munca pe altarul națiunel și a jertfi tot pentru ridicarea poporului român și pentru școală. Însă durere momentele aceste fericite nu le-a ajuns, n'a ajuns să-și vadă roada unei munci, atât de îndelungate căci a trebuit să prindă arma contra celor ce ne amenință glia strămoșească și cu drept cuvânt putem zice, că și-a făcut datorința ca bun patriot față de tron și patrie.

Părinților și fraților cari cu inimă cernită deplâng pe iubitul lor fiu și frate, care a fost măngăierea și fală lor, întărește Doamne inițiale. Ești eu iubitul tău coleg rog pe Domnul

puterilor să te primească în brațele lui părintești unde sufletul tău să afle viață vecinică. Dormi în pace iubitul meu coleg! Ioan Brâncoveanu inv. gr. or. Hunedoare.

Un nou atac aerian contra Londrei. Locuitorul sefului admiraliției germană v. Behnke comunică următoarele în raportul său din 14 Oct.: Aeroplanele marinei noastre au atacat în noaptea spre 14 Oct. orașul Londra, stabilimente însemnate din împrejurimea Capitalei precum și bateriile dela Ipswich. Numeroare bombe de foc au fost aruncate asupra interiorului cetății, asupra docurilor, apăductul dela Hampton și din Woolwich lângă Londra. În toate aceste locuri s-au observat mari focuri și puternice explozii. Avioanele noastre s-au întors apoi neatinse înapoi, cu tot contra-atacul violent în contra lor, care s'a început deja la țărmure.

In legătură cu acest atac o telegramă oficială din Londra zice: Atacul Zeppelinelor a făcut puține pagube. S'au izcat câteva incendii, dar ele au fost imediat localizate, iar unele edificii publice au fost avariate. Afară de aceasta au fost omorâte 2 femei și 6 bărbăți, iar vre-o 34 persoane au fost rănite.

Serviciul militar obligator în Anglia. Din Berlin se comunică: »Deutsche Tages Zeitung« anunță că consiliul de miniștri englez a hotărât introducerea serviciului militar obligator pentru bărbății de 17 până la 50 de ani, după ce Grey a cedit comunicatul guvernului rus, care cerea o participare mai activă a Angliei.

„Daily News“ calculează că rezultatul în cel mai bun caz ar putea fi un milion și jumătate de oameni dacă Anglia nu va fi silită să ajute pe aliații ei cu bani, dar și atunci acestia n'ar fi numai oameni tineri ci până la vîrstă de 47 de ani, un procent mare de oameni maturi. In Germania nu se mai chiamă bărbăți peste 45 de ani.

Fabrică de muniție în România. Joi dimineață a avut loc solemnitatea punerii pietrei fundamentale a fabricii de muniții militare, care este în curs de construire pe cheiul Dâmboviței aproape de moara Ciurel. Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Vartolomeu Băcăoanul, în prezența d-lor dr. Anghelescu, ministrul lucrărilor publice, general Iliescu secretarul general al ministerului de răsboiu, Al Cotteseu, directorul general al C. F. R., inginerul Galca, directorul Arsenalului Armatei și un mare număr de ofițeri superiori,

Birou de informații în Budapesta. Dau informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la rugările trimise la oameni de către ministeriu, ori alte oficii. Urgez rezolvarea cauzelor, rog rezolvare favorabilă.

In cauze militarești, preoțești ori învățătoarești etc., dau deslușiri grabnice și sigure.

Incerc a căstiga informații despre soldați pierduți pe câmpul de luptă.

Mijloacește tot felul de vânzări și cumpărări d. e.: grâu, cucuruz, fân, boi, porci, oi, poame și altele. — L. Olariu, Budapest II. Margit-körut 50 III, 6.

De vânzare.

Din cauză de moarte se vinde o moară cu două petri mânăță de motor cu ulei brut. A se adresa Văduvei Elekes Berta în Sorostin p. u. Mikeszásza. 2236

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Heres.

Tiparul: „Tipografia Poporului“

Rufelete Schicht — rufe de răsboiu

se spală mai ieftin, mai cu crutare și mai bine.

Inmoaie rufelete cu extract pentru spălare „Frauenlob“, câteva ore sau peste noapte, spală apoi, ca de obicei cu puțin săpun, mai bine cu săpun „Schicht“ marca Hirsch. Vei avea rufelete cele mai curate și Vei curăța lăru, timp, bani și săpun.

Ominoul este mijlocul cel mai bun pentru curățirea mânălor și frecarea podinii din bucătărie și odăi.

Nr. 1092/1915

Arăndare de pășunat.

Comuna Alezina, arândează în 24 Octombrie a. c la orele 3 după amează pășunatul comunul pentru răstimpul de iarnă dela 1 Noemvrie până la 20 Februarie 1916.

Amănunte se pot afla la primăria din localitate.

Alzina, 12 Octombrie 1915.

Dengel
primarSallmen
notar.**Un cojoc pentru biserică aproape nou**

se poate cumpăta ieftin la

Adolf Gündisch
Sibiu, Saggasse Nr. 28.**Să caută 8—10 calfe.**

Să caută 8—10 calfe de pantofar pentru lucru de comandă și târg. De părere 3—4.50 coroane. — Adresa: Petru Câmporean, pantofar, Szelistye.

Bucate și fân presat,

cumpără în orice cantitate cu prețul rile maxime de la orice stație de tren. I. Johann Keil. Sibiu.

Sz. 2732—1915.

Pályázatl hirdetmény.

A szászcsori (Szebenvármegye) körjegyűség segédj-gyző állás választásán folytán megüresedvén, a pályázatot ezennel hirdetem. Ezen állás javadalmazása 1400 kor, fizetés és 120 kor. L-kpénz.

Felhívom a pályázókat, hogy kérésüket és eddig a külmaistáskat gázoló okmányakkal felvezeték véreket, évi november hónap 16. ág hozzáj nyújtsák be.

A választás idejét később fogam kitűzni.

Szászsebes, 1915. október 6.

A jár. fő-zolgabíró
Graef s. k.

O casă de vânzare cu 2 odai și 2 culine, conduct de apă și prăvălie (Greisler), se află la Sag-Turn Tigăne Nr. 161. — Să se întrebe în Schlangengasse Nr. 5.

Mașină de cusut
tolosită dar încă bună e de vânzare.
Unde se poate să în Tip. Pop.

Gafă de păpușă
poate să fie ocazia continuă la

Emil Vintilă**Sibiu**, Strada Măcelarilor 23.
Tot aici se primește și un ucenic.**Lemne de Foc
și de
Lucru.**

Stejar tânăr bine uscat
240 Cor. Vagonul cu 10.000 Kgr. încărcat și predate din stația Vurpod.

210 Cor. Vagonul cu 10000 Kgr. capete (darabe), remase dela slăpuri și dela doage diferite mărimi.

28 Coroane stânjenul în pădure.

Pădurea departe 2 kilometri de stația Vurpod. Adresa:

S. M. Marinescu

Vurpod lângă Sibiu. (Nagyszeben).

Ladovics Ferencz

creitor de bărbăti
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noi stofe de
texană și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

soarte chiar acum, pentru haine
de bărbăti stofe indigene
cari se execută după măsură
cele mai moderne vestimente
prezente: Macko, Jaquette și haine
de salon, cu prețuri foarte
moderate.

Deosebită atenționare
marată noutățile de stofe pentru
pantofie și „Raglami”, cari
se zădă totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverezilor confectionate în atelierul meu, îmi permit
a atrage deosebită atenționare
a Oa. Domn preoții și teologii
absolvenți. — În cazuri de urgență confectionez în sfînd
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
vestimentări, cum și tot felul de articile
de uniformă, după precripție crea-
toare sau mai nouă.

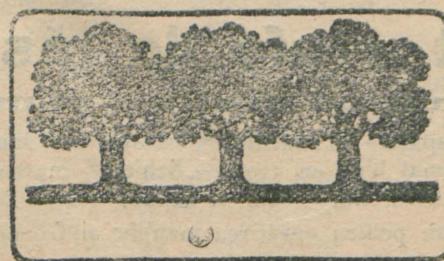
Cremă de dinți

KALODONT

70 filleri

**= Berea albă și neagră din =
Bereria dela Trei-Stejari
în SIBIU**

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
să căuta și
sebea cu plăcere
de toti
care cunosc,
atât la orașe
cât și la sate
124

Că berea
noastră e
foarte căuta-
tă să poată
vedea și de
acolo că cu-
părătorii să
înmulțesc
mereu

„FOAIA POPORULUI”**pe CÂMPUL DE LUPTĂ**

se poate să imite ori unde și cu face pe de ori când, ceea ce aduce la cunoștință cetătorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Pretul abonamentului este: 2 cor. pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statutoriu prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că s ma de 2 cor (în bani de hârtie, bancnote de căte 2 cor) se trimit mai ușor. Schimbarea adrese altundeva tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în urmă oraș ori sat din lăsătrul Moldaviei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie nouă adresă pe o carte postată, unde să se spună însă și adresa de mai nainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foia la urmări neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și înzestrat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silință să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografii vechi și stricte, ca de pildă a celor căzuți în răsboiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în răsboiu vor avea scăzământ la plată.

Rugând să-mi sprijini noua mea întreprindere, semnez cu stima:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

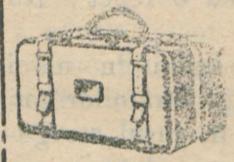
vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

Atelier de curelărie, șelărie și cofeerie**ORENDT G. & FEIRI W.**

(odinioară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Heltauer Gasse 45

Magazin foarte bogat în
articole, pentru căroia
călărit, vânătoare,
sport și voiaj, po-
clazi și procovă-
turi, portmonee și
bretele solide și

alte articole de ga-
lanterie cu prețurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, cu-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârzobii)
permanent în depozit.

Toate articolele din brașele numite și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hanuri pentru cal dela soiurile
cele mai ieftine până la cele mai fine, coper-
toare (oluri) de cai și coiere de călătorie.**MOBILE** lucrare solidă și
conștientios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, AAAAA

str. Sărăii 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELULpentru tineri nou căsătoriți, mobilări
de hoteluri, vile, institute, ca-
fenele și restaurații

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice